

СПРАВА «ДЕБЕЛИЙ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF DEBELYY AND OTHERS v. UKRAINE)

(заява № 7174/11 та 2 інші заяви)

Стислий виклад рішення від 27 травня 2021 року

У цій справі згідно з твердженнями заявників кожен з них зазнав жорстокого поводження працівників правоохоронних органів під час затримання та з метою отримання зізнавальних показань у зв'язку з підозрою у скоєнні злочину. Одного із заявників визнали винним у пограбуванні майже через три роки після його затримання. Іншого заявника затримали за підозрою в отриманні хабаря, доставили до відділу міліції для допиту, а потім до наркодиспансера без складання жодних процесуальних документів.

Незважаючи на скарги заявників на таке поводження, прокуратурами не порушувалися кримінальні провадження за фактом жорстокого поводження працівників міліції або порушувалися та закривалися у зв'язку з відсутністю відповідних доказів.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявники скаржилися за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на жорстоке поводження з ними працівників міліції та непроведення належного розслідування їхніх відповідних скарг. Перший заявник також скаржився за статтею 3 та 13 Конвенції на неналежні умови тримання його під вартою у СІЗО та відсутність ефективних засобів юридичного захисту з огляду на цю скаргу, а також

за пунктом 3 статті 5 Конвенції на надмірну тривалість тримання його під вартою під час досудового розслідування. Другий заявник також скаржився за пунктом 1 статті 5 Конвенції на його незадокументоване затримання працівниками міліції.

Розглянувши скарги заявників за статтею 3 Конвенції щодо жорстокого поводження Європейський суд, посилаючись на рішення у справі «Каверзін проти України», вказав, що небажання органів державної влади забезпечити оперативне та ретельне розслідування скарг на жорстоке поводження працівників правоохоронних органів становить системну проблему. Європейський суд зауважив, що наведені заявниками описи обставин стверджуваного жорстокого поводження з ними є детальними та послідовними та дійшов висновку, що держава несе відповідальність за це, а отже було порушено статтю 3 Конвенції.

Щодо решти скарг першого та другого заявників Європейський суд зазначив, що з огляду на всі наявні у нього матеріали, ці скарги також свідчать про порушення положень Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Постановляє*, що мати пана О. Рафальського, пані Т. Рафальська, має право продовжити це провадження від його імені;

2. *Вирішує* об'єднати заяви;

3. *Оголошує* заяви прийнятними;

4. *Постановляє*, що було порушено процесуальний та матеріальний аспекти статті 3 Конвенції у зв'язку зі скаргами на жорстоке поводження працівників міліції, висунутими у всіх заявах;

5. *Постановляє*, що було порушено статтю 3 Конвенції у зв'язку зі скаргою на умови тримання під вартою, висунутою у заяві № 7174/11;

6. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 5 Конвенції у зв'язку зі скаргою на незадокументоване затримання, висунутою у заяві № 49391/12;

7. *Постановляє*, що було порушено пункт 3 статті 5 Конвенції у зв'язку зі скаргою на тривалість тримання під вартою під час досудового слідства, висунутою у заяві № 7174/11;

8. *Постановляє*, що було порушено статтю 13 Конвенції у поєднанні зі статтею 3 Конвенції у зв'язку зі скаргою, висунутою у заяві № 7174/11;

9. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені у таблицях в додатку, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

10. *Відхиляє* решту вимог заявників щодо справедливої сатисфакції.»